

## VLAAMSE OVERHEID

[C – 2026/000351]

**19 DECEMBER 2025. — Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de toekenning van subsidies aan de havenbedrijven voor de havenkapiteinsdiensten die expliciet kunnen worden toegewezen aan de verkeersafwikkeling, de veiligheid en de vrijwaring van het milieu**

**Rechtsgrond(en)**

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum, artikel 32.

**Vormvereiste(n)**

De volgende vormvereiste is vervuld:

- Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 2 juli 2025.
- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 16 december 2025.

**Juridisch kader**

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- verordening (EU) nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie;
- de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof;
- de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019;
- het decreet van 3 mei 2019 houdende de havenkapiteinsdienst;
- het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019.

**Initiatiefnemer(s)**

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport.

Na beraadslaging,

## DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

**Artikel 1.** Een subsidie van 15.748.000,00 euro (vijftien miljoen zevenhonderd achtenveertigduizend euro) wordt jaarlijks toegekend vanuit begrotingsartikel MC0-1MIH2WA-WT met basisallocatie MC0 1MI109 3122 aan de volgende begunstigten:

1° Port of Antwerp - Bruges, nv van publiek recht, Zaha Hadidplein 1, 2030 Antwerpen, met KBO-nummer: 0466.583.658;

2° North Sea Port Flanders, nv van publiek recht, John Kennedylaan 32, 9042 Gent, met KBO-nummer: 0218.843.678;

3° Haven Oostende, nv van publiek recht, Slijkensesteenweg 2, 8400 Oostende, met KBO-nummer: 0259.978.212.

De subsidie, vermeld in het eerste lid, wordt tussen de havenbedrijven op de volgende wijze verdeeld:

1° Port of Antwerp-Bruges: 87,95%, namelijk een jaarlijks bedrag van 13.850.591,06 euro;

2° North Sea Port Flanders: 7,81%, namelijk een jaarlijks bedrag van 1.229.670,44 euro;

3° Haven Oostende: 4,24%, namelijk een jaarlijks bedrag van 667.738,50 euro.

Het budget dat beschikbaar is voor de jaarlijkse toekenning van subsidies met toepassing van dit besluit, is maximaal gelijk aan de jaarlijkse begrotingskredieten voor de subsidiëring van de havenkapiteinsdiensten die ingeschreven zijn in de begroting. Aanpassing van de jaarlijks beschikbare begrotingskredieten leidt tot de aanpassing van de bedragen, vermeld in het tweede lid.

**Art. 2.** De subsidie, vermeld in artikel 1, kan jaarlijks worden toegekend in het jaar 2025, 2026 en 2027.

**Art. 3.** §1 De subsidie, vermeld in artikel 1 van dit besluit, is de financiële ondersteuning om elk jaar, vermeld in artikel 2 van dit besluit, de volgende activiteiten van de havenkapiteinsdiensten, vermeld in artikel 32 van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum, te realiseren, op voorwaarde dat die activiteiten binnen de organieke structuur van het havenbedrijf zijn opgedragen aan de havenkapiteinsdienst of zijn geleidingen:

1° de volgende activiteiten, die expliciet kunnen worden toegewezen aan de verkeersafwikkeling: de planning, de coördinatie, de politionele ordening, de begeleiding en de informatieve ondersteuning van het scheepvaartverkeer bij de in-, door- en uitvaart van de haven, met inbegrip van de organisatie van het verkeer ter hoogte van sluizen die binnen het havengebied liggen, in functie van het bewegende schip en in de mate dat de kosten niet kunnen worden gerecupereerd door de inning van havengelden, gerechtelijke invordering, aanrekening van kosten ter uitvoering van overeenkomsten met andere overheden of op een andere manier, met uitzondering van de volgende activiteiten:

a) alle activiteiten voor het aan- en afmeren aan de ligplaatsen en het beheer van de ligplaatsen, uitgezonderd het toezicht op het kaaimaken van de schepen;

b) de loodsdiensten, vermeld in artikel 2, 3°, van het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaamse Gewest en betreffende de brevetten van havenloods, bootman en diepzeelloods, verstrekken, met inbegrip van de diensten die de havenloodsen verstrekken;

c) verkeersbegeleidingsdiensten door het Vlaamse Gewest;

2° de volgende activiteiten, die expliciet kunnen worden toegewezen aan de veiligheid: het toezicht, ter uitvoering van de plaatselijke regelgeving, op de veiligheid van de scheepvaart, de organisatie en de actieve participatie bij de uitvoering van nood- en interventieplannen van calamiteiten binnen het havengebied, het toezicht op de vaart van schepen die geladen zijn met gevaarlijke of verontreinigende stoffen, in functie van het bewegende schip en in de mate dat de kosten niet kunnen worden gerecupereerd door de inning van havengelden, gerechtelijke invordering, aanrekening van kosten ter uitvoering van overeenkomsten met andere overheden of op een andere manier, met uitzondering van de volgende activiteiten:

a) activiteiten voor de behandeling, de opslag en de overslag van goederen, waaronder gevaarlijke of verontreinigende stoffen;

b) activiteiten van de havenkapiteinsdiensten ter uitvoering van federale regelgeving, met uitzondering van de melding ISPS aan SafeSeaNet;

In het eerste lid, 2°, b), wordt verstaan onder:

ISPS: staat voor International Ship and Port Facility Security Code en beschrijft de minimum eisen voor de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten. Een zeeschip dat onderweg is naar een EU zeehaven, dient op voorhand ISPS gerelateerde informatie te melden aan de ISPS NCA (ISPS Nationale competente autoriteit). De autoriteit valt onder federale bevoegdheid en heeft bepaalde ISPS gerelateerde operationele taken gedelegeerd naar de havenkapiteinsdiensten.

SafeSeaNet is een maritiem informatie- en uitwisselingssysteem van de Europese Unie. De EU lidstaten dienen verplicht informatie over reizen van schepen naar/van de EU zeehavens ter beschikking te stellen. De informatie wordt verzameld in de havensystemen en ter beschikking gesteld aan het SafeSeaBEL systeem van de Belgische SSN NCA, die het dan doorstuurt naar het EU SSN systeem.

3° de volgende activiteiten, die expliciet kunnen worden toegewezen aan de vrijwaring van het milieu: de preventieve, repressieve en curatieve activiteiten met als doel de bescherming, de bewaking en de herstelling van het aquatische milieu binnen de havengebieden, met inbegrip van de melding van scheepsafval en ladersresiduen, in functie van het bewegende schip en in de mate dat de kosten niet kunnen worden gerecupereerd door de inning van havengelden, gerechtelijke invordering, aanrekening van kosten ter uitvoering van overeenkomsten met andere overheden of op een andere manier, met uitzondering van de volgende activiteiten:

a) activiteiten van de havenkapiteinsdiensten ter uitvoering van federale regelgeving;

b) afvalolie ophalen en olieplekken opruimen.

§ 2 De subsidieerbare kosten kunnen onderverdeeld worden in volgende types kosten:

a) personeelskosten van de havenkapiteinsdienst

De personeelskosten omvatten de diverse looncomponenten (zoals onder andere brutoloon, vakantiegeld, eindejaarspremie, RSZ werkgever, toelages), de vergoedingen en extralegale voordelen (zoals onder andere transportkosten, gevaarlijk werk, werkkledij, maaltijdcheques) en de overige personeelskosten (zoals onder andere kosten sociaal secretariaat, wervingskosten, kosten hospitalisatieverzekering, kosten groepsverzekering). De lijst van de hier opgesomde kosten binnen deze personeelskosten is niet limitatief

b) kosten voor de havenkapiteinsdienst specifieke systemen

Dit omvat de kosten die gelinkt zijn aan de specifieke systemen voor de havenkapiteinsdienst, zoals onder andere het haveninformatiesysteem, Geografisch Informatiesysteem (GIS), radarsysteem, camera's, zenders en ontvangers, stormwaarschuwing, meteosysteem, zendapparatuur, vaartuigen/handhavingstuigen

c) kosten van ondersteunende middelen

De kosten van ondersteunende middelen omvatten de kosten van dienstwagens, kosten van informatica uitrusting en de kosten van gebouwen en vaste inrichting.

**Art. 4.** Activiteiten waarvoor met toepassing van andere regelingen van het Vlaamse Gewest of andere overheden subsidies worden ontvangen, komen niet in aanmerking voor de toekenning van de subsidie, vermeld in artikel 1, als dat ertoe leidt dat dezelfde uitgaven voor die activiteit dubbel worden gesubsidieerd.

**Art. 5.** Door de activiteiten, vermeld in artikel 3, te realiseren, wordt bijgedragen aan de realisatie van het beleid van de Vlaamse Regering dat betrekking heeft op de havengebieden. De praktische invulling van die realisatie wordt gespecificeerd in afzonderlijke overeenkomsten tussen het Vlaamse Gewest en elk van de begunstigten, vermeld in artikel 1.

**Art. 6.** Het jaarlijks uit te betalen subsidiebedrag wordt voor elke begunstigde, vermeld in artikel 1, vastgesteld in een ministerieel besluit. Deze jaarlijkse ministeriële besluiten dienen voor advies voorgelegd te worden aan de Inspectie van Financiën.

**Art. 7.** De subsidie, vermeld in artikel 1, wordt op de volgende wijze uitbetaald:

1° op het einde van elk trimester wordt er een voorschot uitbetaald van maximaal 20%. Het bedrag van het voorschot wordt afgerond op het lager liggende duizendtal;

2° het resterende eindsaldo, namelijk het verschil tussen het subsidiebedrag en de uitbetaalde voorschotten, wordt uitbetaald binnen de twee maanden na de dag waarop de begunstigde, vermeld in artikel 1, de verantwoording conform artikel 8 heeft voorgelegd en de bevoegde instantie die verantwoording positief heeft beoordeeld.

De voorschotten, vermeld in het eerste lid, 1°, kunnen alleen verleend worden binnen de perken van de beschikbare kredieten op de begroting, op voorwaarde dat de bepalingen, vermeld in dit besluit, nageleefd worden. De voorschotten mogen niet worden aangewend voor een ander doel dan de activiteiten, vermeld in artikel 3.

Als de verantwoording, vermeld in artikel 8, niet als voldoende of niet volledig als voldoende wordt beoordeeld, kan het uit te betalen subsidiebedrag worden aangepast en opgenomen in een nieuw ministerieel besluit.

**Art. 8.** De begunstigten, vermeld in artikel 1, dienen jaarlijks een functionele en financiële verantwoording in van de subsidie, vermeld in artikel 1. In die functionele en financiële verantwoording wordt aangetoond dat, of in welke mate, de activiteiten waarvoor de subsidie is toegekend, gerealiseerd zijn.

De functionele verantwoording, vermeld in het eerste lid, bevat al de volgende elementen:

1° een omschrijving van de activiteiten die worden verricht in het kader van de subsidie, vermeld in artikel 1;

2° een omschrijving van de personeelsinzet, namelijk het aantal vte, die gekoppeld is aan de activiteiten, vermeld in punt 1°.

De financiële verantwoording, vermeld in het eerste lid, omvat een berekening van alle kosten die verbonden zijn aan de activiteiten die worden verricht in het kader van de subsidie, vermeld in artikel 1.

De begunstigde, vermeld in artikel 1, bezorgt de verantwoording uiterlijk zes maanden na het einde van het kalenderjaar op elektronische wijze aan de bevoegde instantie.

**Art. 9.** De Vlaamse minister, bevoegd voor de watergebonden mobiliteit en het watergebonden transport kan een deskundig onderzoek laten uitvoeren naar de naleving van dit besluit.

Om het onderzoek, vermeld in het eerste lid, uit te voeren, wijst de Vlaamse minister, bevoegd voor de watergebonden mobiliteit en het watergebonden transport, deskundigen aan, onder wie minstens één expert op het gebied van financieel-administratieve controle. De begunstigde, vermeld in artikel 1, is verplicht aan die deskundigen alle medewerking te verlenen die nodig is voor het onderzoek.

**Art. 10.** In de volgende gevallen moet de Vlaamse Regering de subsidie, vermeld in artikel 1, volledig of gedeeltelijk terugvorderen:

1° de begunstigde, vermeld in artikel 1 van dit besluit, heeft niet voldaan aan de verplichtingen die verbonden zijn aan de subsidie;

2° de begunstigde, vermeld in artikel 1 van dit besluit, heeft onjuiste of onvolledige gegevens verstrekt en het verstrekken van juiste en volledige gegevens zou tot een andere beslissing over de aanvraag tot subsidiëring hebben geleid;

3° de begunstigde, vermeld in artikel 1 van dit besluit, verhindert de onderzoeken, vermeld in artikel 9 van dit besluit;

4° de subsidie is verleend in strijd met de bepalingen van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum of dit besluit, en de begunstigde, vermeld in artikel 1 van dit besluit, wist dat of behoorde dat te weten;

5° conform artikel 108, tweede lid van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie wordt de subsidiëring door een onherroepelijke beschikking van de Europese Commissie onredelijk geacht, ongeacht of ze door het Vlaamse Gewest is aangemeld of niet;

6° de begunstigde, vermeld in artikel 1 van dit besluit, heeft andere financiële steun ontvangen voor de uitvoering van de activiteiten;

7° de begunstigde, vermeld in artikel 1 van dit besluit, heeft bedrog of misbruik gepleegd;

8° de begunstigde, vermeld in artikel 1 van dit besluit, heeft de bepalingen van de overeenkomst, vermeld in artikel 5 van dit besluit, niet nageleefd.

**Art. 11.** Als de subsidie, vermeld in artikel 1, volledig of gedeeltelijk wordt teruggevorderd wordt de begunstigde, vermeld in artikel 1, met een aangetekende brief op de hoogte gebracht van de beslissing om de subsidie volledig of gedeeltelijk terug te vorderen.

De terugvordering werkt terug tot en met het tijdstip waarop de uit te betalen subsidie is vastgesteld in het ministerieel besluit, vermeld in artikel 6, tenzij de Vlaamse Regering dat bij de gehele of gedeeltelijke teruggevorderd anders heeft bepaald.

Het bedrag dat te veel is uitgekeerd, wordt teruggevorderd, vermeerderd met de wettelijke verwijlntrest. Alle bedragen, met inbegrip van de interest, zijn onmiddellijk en zonder verdere ingebrekestelling opeisbaar.

**Art. 12.** In afwijking van artikel 74/1, tweede lid van de Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 mag voor het eerste jaar de subsidie worden toegekend buiten de periode van de eerste vier maanden van de periode waarop de subsidie betrekking heeft.

**Art. 13.** Dit besluit treedt in werking op de goedkeuringsdatum van het besluit.

**Art. 14.** De Vlaamse minister, bevoegd voor de watergebonden mobiliteit en het watergebonden transport, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 19 december 2025.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

M. DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

A. DE RIDDER

---